

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

**Виконавчий комітет
Кременчуцької міської ради
Полтавської області**
площа Перемоги, місто Кременчук,
Полтавська область, 39600

*Стосовно пропозицій щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Кременчуцької міської ради Полтавської області «Про затвердження Правил благоустрою території міста Кременчука» (далі – проект рішення 1), «Про затвердження Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності для оцінки майна комунальної власності територіальної громади міста Кременчука» (далі – проект рішення 2), а також документи, що надані до них листом від 05.06.2020 № 01-32/1059.

За результатами проведеного аналізу проектів рішень, експертних висновків постійної депутатської комісії з питань промисловості, будівництва, підприємницької діяльності, побутового, торговельного обслуговування та регуляторної політики щодо регуляторного впливу та аналізів регуляторного впливу до проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Щодо проекту рішення 1

Проектом рішення передбачається затвердити Правила благоустрою території міста Кременчука (далі – проект Правил).

Закон України «Про благоустрій населених пунктів» (далі – Закон про благоустрій) визначає правові, економічні, екологічні, соціальні та організаційні засади благоустрою населених пунктів і спрямований на створення умов, сприятливих для життєдіяльності людини.

Відповідно до частини першої статті 34 Закону про благоустрій правила благоустрою населеного пункту – це нормативно-правовий акт, яким установлюються вимоги щодо благоустрою території населеного пункту.

Правила розробляються на підставі Типових правил благоустрою території населеного пункту для всіх сіл, селищ, міст і затверджуються відповідними органами місцевого самоврядування.

Типові правила розробляються та затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

Типові правила благоустрою території населеного пункту затверджено наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27.11.2017 № 310, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 18.12.2017 за № 1529/31397 (далі – Типові правила).

Типові правила включають:

- 1) порядок здійснення благоустрою та утримання території об'єктів благоустрою;
- 2) вимоги до впорядкування території підприємств, установ, організацій;
- 3) вимоги до утримання зелених насаджень на об'єктах благоустрою - територіях загального користування;
- 4) вимоги до утримання будівель і споруд інженерного захисту території;
- 5) вимоги до санітарного очищення території;
- 6) розміри меж прилеглої до підприємств, установ та організацій території у числовому значенні;
- 7) порядок розміщення малих архітектурних форм;
- 8) порядок здійснення самоврядного контролю у сфері благоустрою населених пунктів;
- 9) інші вимоги, передбачені цим та іншими законами.

Виходячи з положень Закону про благоустрій, проекти рішень органів місцевого самоврядування, якими затверджуються правила благоустрою, за своїм змістовним навантаженням мають відповідати Типовим правилам.

Разом з тим, структура, зміст та наповнення проекту Правил не узгоджується з положеннями Закону про благоустрій та вимогами Типових правил і містять положення, що не є предметом регулювання цих правил.

Враховуючи зазначене, пропонуємо:

1. Пункт 1.3 розділу I проекту Правил пропонуємо привести у відповідність до пункту 2 розділу I Типових правил з визначенням нормативно-правових актів, в яких вживаються терміни, що використовуються в проекті Правил.

2. Назву та зміст розділів II, IV, V, VII, VIII, XIII проекту Правил пропонуємо привести у відповідність з вимогами розділів II, X, IV, VI, VIII, IX Типових правил шляхом вилучення положень, що ними не передбачені, та доповнення нормами, які передбачені Типовими правилами.

3. Розділ III проекту Правил пропонуємо доповнити вимогами пункту 1 розділу III Типових правил, при цьому, абзац третій пункту 3.1 проекту Правил пропонуємо привести у відповідність до абзацу третього пункту 2 розділу III Типових правил.

4. Підпунктом 2.1.23.8 пункту 2.1 розділу II проекту Правил передбачене посилання на ДСТУ 2734 «Огородження дорожнє тросового типу. Загальні технічні умови» та ДСТУ 2735-94 «Огородження дорожні і напрямні пристрої. Правила застосування. Вимоги безпеки дорожнього руху», що втратили чинність, у зв'язку з набранням чинності ДСТУ Б В.2.3-25:2009 «Огородження дорожнє тросового типу. Загальні технічні умови» та ДСТУ 8751:2017 «Безпека дорожнього руху. Огородження дорожні і напрямні пристрої. Правила використання. Загальні технічні вимоги» відповідно.

Тому, пропонуємо доопрацювати зазначений пункт з посиланням на діючі нормативно-правові акти.

5. Проектом Правил передбачено необхідність наявності дозволів, погоджень та договорів, що не є предметом регулювання зазначених правил, наприклад: дозвіл на порушення об'єктів благоустрою (підпункт 2.1.6.1 пункту 2.1 розділу II), дозвіл на проведення земляних та/або ремонтних робіт (підпункт 2.1.6.2 пункту 2.1 розділу II), дозвіл на усунення наслідків аварій (аварійні роботи) на об'єктах благоустрою (підпункт 2.1.6.3 пункту 2.1 розділу II), договір відшкодувального користування об'єктами благоустрою (їх частинами) (підпункти 2.1.13, 2.1.14 пункту 2.1 розділу II), дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря (частина 23 підпункту 2.1.21 пункту 2.1 розділу II), дозвіл на в'їзд на кладовища транспортними засобами з метою встановлення намогильних споруд (частина 33 підпункту 2.1.21 пункту 2.1 розділу II), охоронний договір (підпункт 2.1.22.3 пункту 2.1 розділу II), погодження фарбування монументів, пам'ятників, скульптурних зображень (підпункт 2.1.22.5 пункту 2.1 розділу II) тощо.

Відповідно до частини третьої статті 34 Закону про благоустрій правила не можуть передбачати обов'язок фізичних і юридичних осіб щодо отримання будь-яких дозволів, погоджень або інших документів дозвільного характеру, а також повноважень органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, підприємств, установ, організацій, утворених такими органами, видавати зазначені документи.

Тому, пропонуємо виключити необхідність наявності дозволів, договорів та погоджень, що не є предметом регулювання зазначених правил, по тексту проекту Правил.

5. Пропонуємо також виключити розділи IX – XII проекту Правил як такі, що суперечать вимогам наказу № 310.

Підсумовуючи вищевикладене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, а саме з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізу регуляторного впливу до проекту рішення 1

Наданий розробником аналіз регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ), зокрема його структура та наповнення, не у повній мірі відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004

№ 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

У розділі II АРВ розробник повинен чітко визначити мету державного регулювання, що має бути безпосередньо пов'язана з розв'язанням проблеми. Натомість, в цьому розділі задекларовані розробником цілі державного регулювання не відповідають проблемі, визначеній у попередньому розділі АРВ, викладені не чітко і лаконічно та не є вимірюваними.

Зокрема, розробником не визначені індикатори зменшення масштабів проблеми, що характеризувало б досягнення мети регулювання, а тому зробити висновок, чи є цілі реально досяжними не вбачається можливим.

У розділі III розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми, з яких обрати не менше двох альтернатив, стисло описати їх та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожній з них.

Однак, розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей обмежився лише текстовим описом вигод і витрат держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Слід зазначити, що АРВ до проекту рішення не наповнений інформацією стосовно суб'єктів господарської діяльності, на яких справлятиме вплив даний регуляторний акт. А тому розрахунки витрат здійснені у Тесті малого підприємництва (далі – М-Тест) потребують уточнення. Крім того в М-Тесті не конкретизована інформація щодо консультацій та їх учасників стосовно визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва, а також не визначений детальний перелік процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, що виступає істотною умовою розробки М-Тесту.

Зважаючи на те, що розробка проекту рішення спрямована, серед іншого, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, держави та громадян.

Зазначене не дозволить у подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення і, як наслідок, не відповідає визначеному статтею статті 4 Закону принципу доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ у розділі IV АРВ розробником не доведений вибір оптимального альтернативного способу.

Окремо звертаємо увагу, якщо питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків, розробнику необхідно забезпечити проведення Тесту малого підприємництва згідно з вимогами додатку 4 до Методики. У разі поширення

дії регуляторного акта на суб'єктів великого та середнього підприємництва, розробником повинна проводитися оцінка впливу на сферу їх інтересів, що передбачає кількісне визначення витрат внаслідок дії регуляторного акта (додаток 2 Методики).

У розділі V АРВ розробником не описаний механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акту, тобто яким чином будуть діяти норми проекту рішення та якою прогнозується ситуація після набрання чинності відповідним регуляторним актом.

Розділ VIII АРВ заповнений з порушенням вимог пункту 10 Методики. Так, розробником не наведені обов'язкові показники результативності регуляторного акта (розробник обмежився лише додатковими показниками результативності), такі як: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта; кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта; розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта.

У розділі IX АРВ розробником не визначені заходи, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта, а саме, вид даних (статистичних, наукових досліджень або опитувань), які використовуватимуться для такого відстеження, та групи осіб, що відбиратимуться для участі у відповідному опитуванні.

Крім того, розробником не визначені строки проведення базового, повторного та періодичного відстеження результативності регуляторного акта.

Порушення розробником вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності та заходів з проведення відстеження результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як передбачено статтею 10 Закону.

Таким чином, у зв'язку із відсутністю в АРВ усієї необхідної інформації, числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проектів регуляторних актів, розробником не доведено відповідність проекту рішення і таким принципам державної регуляторної політики, як ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторних актів максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Підсумовуючи вищевикладене, пропонуємо привести проект рішення Кременчуцької міської ради Полтавської області «Про затвердження Правил благоустрою території міста Кременчука» у відповідність до вимог чинного законодавства України, з урахуванням наданих зауважень і пропозицій, а

аналіз регуляторного впливу – до вимог Методики проведення аналізу регуляторного впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Щодо проекту рішення 2

Проектом рішення 2 планується затвердити Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності для оцінки майна комунальної власності територіальної громади міста Кременчука.

Згідно із констатуючою частиною (преамбулою) проекту рішення, воно розроблене відповідно до Законів України «Про засади державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності», «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», Методики оцінки майна, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2003 № 1891, керуючись статтями 26, 29, 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» з метою удосконалення порядку залучення суб'єктів оціночної діяльності – суб'єктів господарювання на конкурсних засадах для здійснення оцінки майна, яке належить до комунальної власності територіальної громади міста Кременчука.

Разом з цим, статтею 25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що сільські, селищні, міські ради правомочні розглядати і вирішувати питання, віднесені Конституцією України, цим та іншими законами до їх відання.

Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (далі – Закон про оцінку майна) визначає правові засади здійснення оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності в Україні, її державного та громадського регулювання, забезпечення створення системи незалежної оцінки майна з метою захисту законних інтересів держави та інших суб'єктів правовідносин у питаннях оцінки майна, майнових прав та використання її результатів.

У статті 9 Закону про оцінку майна зазначено, що методичне регулювання оцінки майна здійснюється у відповідних нормативно-правових актах з оцінки майна: положеннях (національних стандартах) оцінки майна, що затверджуються Кабінетом Міністрів України, методиках та інших нормативно-правових актах, які розробляються з урахуванням вимог положень (національних стандартів) і затверджуються Кабінетом Міністрів України або Фондом державного майна України.

Відповідно до вимог статті 10 Закону про оцінку майна, оцінка майна проводиться на підставі договору між суб'єктом оціночної діяльності – суб'єктом господарювання та замовником оцінки або на підставі ухвали суду про призначення відповідної експертизи щодо оцінки майна.

У випадках, визначених нормативно-правовими актами з оцінки майна, які затверджуються Кабінетом Міністрів України, суб'єкти оціночної діяльності - органи державної влади та органи місцевого самоврядування здійснюють оцінку майна самостійно на підставі наказу керівника. При цьому, якщо законодавством передбачена обов'язковість проведення незалежної

оцінки майна, органи державної влади та органи місцевого самоврядування виступають замовниками проведення такої оцінки майна шляхом укладання договорів з суб'єктами оціночної діяльності – суб'єктами господарювання, визначеними на конкурсних засадах у порядку, встановленому законодавством.

Відповідно до пункту 18 Методики оцінки майна, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2003 № 1891 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 № 1033), для проведення незалежної оцінки майна суб'єкти оціночної діяльності – суб'єкти господарювання відбираються органами приватизації у випадках:

- приватизації (корпоратизації), крім випадку підготовки до приватизації та продажу пакетів акцій на міжнародних фондових ринках радниками;
- внесення державного або комунального майна, у тому числі земельних ділянок, до статутних капіталів господарських товариств, холдингових компаній, у тому числі державних холдингових компаній, якщо орган приватизації є засновником такої компанії;
- повернення об'єктів приватизації у державну власність, у тому числі визначення розміру збитків, що призвели до завдання майнової шкоди державі;
- визначення розміру компенсації органу приватизації вартості акцій (часток, паїв) у разі неможливості їх отримання;
- визначення необхідності, розміру та виду майнового забезпечення під час надання кредитів (позик), залучених державою або під державні гарантії.

Відбір суб'єкта оціночної діяльності – суб'єкта господарювання здійснюється на конкурсних засадах у порядку, що встановлюється Фондом державного майна України.

В інших випадках, проведення незалежної оцінки майна відповідно до вимог цієї Методики, відбір суб'єкта оціночної діяльності – суб'єкта господарювання здійснюється замовником такої оцінки самостійно.

Водночас Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності, яке затверджено Наказом Фонду державного майна України від 31.12.2015 № 2075, встановлює процедуру конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності - суб'єктів господарювання, визнаних такими згідно із Законом України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні»; суб'єктів оціночної діяльності у сфері оцінки земель, визнаних такими згідно із Законом України «Про оцінку земель».

Закон України «Про публічні закупівлі» устанавлює правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади. Цей Закон, відповідно до абзаців другого та третього частини першої статті 3, застосовується до замовників, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень, а робіт – 1,5 мільйона гривень, а також до замовників, які здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 1 мільйон гривень, а робіт – 5 мільйонів гривень.

У разі здійснення закупівель товарів, робіт і послуг, вартість яких не перевищує 50 тисяч гривень, замовник повинен дотримуватися принципів здійснення публічних закупівель та може використовувати електронну систему закупівель, у тому числі електронні каталоги для закупівлі товарів. У разі здійснення таких закупівель без використання електронної системи закупівель замовник обов'язково оприлюднює в електронній системі закупівель відповідно до статті 10 цього Закону звіт про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель.

Тобто, замовник самостійно приймає рішення про використання електронної системи закупівель у зазначеному випадку.

Відповідно до частини четвертої статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі» відносини, пов'язані із сферою публічних закупівель, регулюється виключно цим Законом і не можуть регулюватися іншими законами, крім випадків, встановлених цим Законом.

Водночас, на сьогодні чинним законодавством України не передбачено повноважень органів місцевого самоврядування затверджувати власні положення (порядки) з питань проведення конкурсних відборів суб'єктів оціночної діяльності для оцінки майна комунальної власності територіальної громади населеного пункту.

Відповідно до вимог статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

За таких обставин, проект рішення 2 містить ознаки невідповідності чинному законодавству та не узгоджується з принципами державної регуляторної політики, визначеними статтею 4 Закону, а також не відповідає статті 5 Закону.

Довідко повідомляємо, що позиція Державної регуляторної служби України стосовно рішення сорок третьої сесії п'ятого скликання Кременчуцької міської ради від 28 липня 2009 року «Про затвердження Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності для проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок державної або комунальної власності або права оренди на них» була викладена у листі від 10.03.2020 № 1646/0/20-20.

Про результатами розгляду цього листа пропонуємо поінформувати Державну регуляторну службу України.

**В. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Володимир ЗАГОРОДНІЙ